

**NACIONALINĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS LABORATORIJOS
KLINIKINIŲ TYRIMŲ SKYRIAUS
MOLEKULINIŲ BIOLOGINIŲ TYRIMŲ ĖMINIŲ VADOVAS**

Eil. Nr.	Mėginio pavadinimas ir/ar paėmimo vieta	Nuorodos paėmimui	Ėminio paėmimo priemonės	Pristatymo trukmė ir temperatūra	Ėminio laikymo trukmė ir temperatūra	Tyrimo trukmė	Pastabos	Saugojimo trukmė ir temperatūra po tyrimo atlikimo
MOLEKULINIAI BIOLOGINIAI TYRIMAI								
1.	Bendras kraujas	Kraujo turi būti paimama ne mažiau 3 ml.	Vakuuminis mėgintuvėlis su EDTA (violetinis kamštelis)	Paimti ėminiai laikomi ir transportuojami +4 - (+8) °C temperatūroje ir per 48 val. nuo paėmimo turi būti pristatyti ištyrimui. Ėminiai pakuojami į sandarias dvigubas pakuotes.	Iki tyrimo pradžios +4 - (+8) °C (iki 24 val.)	2-14 d.	<i>Babesia spp.</i> , <i>Anaplasma phagocytophilum</i> , <i>Borrelia burgdorferi</i> , <i>Leishmania spp.</i>	Saugoma teigiama DNR 1 m., -20 °C
							Citomegalo viruso	1 m., -20 °C
							Parvovirusas B19	Teigiami 1 m., -70 °C
							ŽLA B-5701 alelio, ŽLA B27, ŽLA DQ2/DQ8 ir ŽLA CW6 alelių	
							Psichotropinių vaistų toleravimo genetinio profilio nustatymo tyrimams	Saugoma išskirta DNR 6 mėn., -20 °C
2.	Kraujo serumas	Kraujo turi būti paimama ne mažiau 3 ml.	Vakuuminis mėgintuvėlis (raudonu kamšteliu) ar su geliu (geltonu kamšteliu)	Paimti ėminiai laikomi ir transportuojami +4 - (+8) °C temperatūroje ir per 48 val. nuo paėmimo turi būti pristatyti ištyrimui. Ėminiai pakuojami į sandarias dvigubas pakuotes.	Iki tyrimo pradžios +4 - (+8) °C (iki 24 val.)	2-14 d.	Zika viruso, Zika/Denge/CHIKV virusų	1 m., -70 °C
							Hepatito B viruso kiekybiniam,	2 m., -20 °C
							HBV/HCV/ŽIV kokybiniam	10 m., -70 °C
							YFV viruso RNR	1 m., -70 °C
							Citomegalo viruso DNR	1 m., -20 °C
3.	Kraujo plazma	Kraujo turi būti paimama ne mažiau	Vakuuminis mėgintuvėlis su	Paimti ėminiai laikomi ir transportuojami +4 - (+8)	Iki tyrimo pradžios	2-20 d.	ŽIV-1 RNR kiekybiniam	1 m., -20 °C paskui -70 °C
							ŽIV-1 atsparumo vaistams	

Eil. Nr.	Mėginio pavadinimas ir/ar paėmimo vieta	Nuorodos paėmimui	Ėminio paėmimo priemonės	Pristatymo trukmė ir temperatūra	Ėminio laikymo trukmė ir temperatūra	Tyrimo trukmė	Pastabos	Saugojimo trukmė ir temperatūra po tyrimo atlikimo
MOLEKULINIAI BIOLOGINIAI TYRIMAI								
		5 ml.	gelio (baltu kamštelio)	°C temperatūroje ir per 48 val. nuo paėmimo turi būti pristatyti ištyrimui. Ėminiai pakuojami į sandarias dvigubas pakuotes.	+4 - (+8) °C (iki 24 val.)		Hepatito C viruso kiekybiniam nustatymo tyrimams	2 m., -20 °C
							Hepatito C viruso genotipavimo tyrimai	2 m., -20 °C
4.	Šlapimas	Dėl lytiškai plintančių infekcijų nustatymo šlapimas imamas vyrams. Labiausiai tinka rytinis šlapimo ėminys. Paimama 10 – 20 ml šlapimo.	Sterilus indelis šlapimui	Paimti ėminiai laikomi ir transportuojami +4 - (+8) °C temperatūroje ir per 24 val. nuo paėmimo turi būti pristatyti ištyrimui. Ėminiai pakuojami į sandarias dvigubas pakuotes.	Iki tyrimo pradžios +4 - (+8) °C (iki 24 val.)	2-14 d.	7 lytiškai plintančių infekcijų sukėlėjų nustatymo, <i>C. trachomatis</i> ir <i>Neisseria gonorrhoeae</i> ,	7 d., +(4-8) °C
							Citomegalo viruso (CMV) DNR nustatymo tyrimas	1 m., -20 °C
							Geltonosios karštinės viruso RNR nustatymo tyrimas	1 m., -70 °C
5.	Tepinėlis iš nosiaryklės	Imamas steriliu tamponėliu imamas nosiaryklės epitelis ir patalpinamas į sterilią virusologinę transportinę terpę. Gripo ėminiams: -Pirmu sausu, steriliu	Sterilus tamponėlis, sterili virusologinė transportinė terpė (gali būti naudojami NVSPL paruošti mėgintuvėliai)	Paimti ėminiai laikomi ir transportuojami +4 - (+8) °C temperatūroje ir per 72 val. nuo paėmimo turi būti pristatyti ištyrimui. Ėminiai pakuojami į sandarias dvigubas pakuotes.	Iki tyrimo pradžios +4 - (+8) °C (iki 72 val.)	2-20 d.	Tymų ir raudonukės virusų	2 m., -70 °C
							MERSCoV virusų nustatymo	1 m., -70 °C
							Gripo A/B nustatymo, Gripo A/B viruso tipavimo tyrimas	1 m., -70 °C

Eil. Nr.	Mėginio pavadinimas ir/ar paėmimo vieta	Nuorodos paėmimui	Ėminio paėmimo priemonės	Pristatymo trukmė ir temperatūra	Ėminio laikymo trukmė ir temperatūra	Tyrimo trukmė	Pastabos	Saugojimo trukmė ir temperatūra po tyrimo atlikimo
MOLEKULINIAI BIOLOGINIAI TYRIMAI								
		tamponu braukiamos tonzilės, vėliau – minkštasis gomurys ir grįžtama prie ryklės užpakalinės sienelės; -Antru ir trečiu sausu, steriliu tamponu giliai įeinama į nosies ertmę (vienu į kairę nosies landą, kitu į dešinę) ir braukiama sukamaisiais judesiais, stengiantis paimti kuo daugiau cilindrinio ir plokščiojo epitelio ląstelių, kuriose pirmomis ligos dienomis daugiausia lokalizuojasi gripo virusas; -Visi trys tamponai pamerkami į vieną mėgintuvėlį su transportine terpe ir nukerpami į kotai, kad būtų galima mėgintuvėlį uždaryti.	gripo tyrimams)					
6.	Tepinėlis iš nosiaryklės	Imamas steriliu tamponėliu, imamas nosiaryklės epitelis.	Sterilus tamponėlis, sterilus	Paimti ėminiai laikomi ir transportuojami +4 - (+8) °C temperatūroje ir per 48	Iki tyrimo pradžios +4 - (+8)	1-2 d.	<i>Bordetella pertussis pertusis</i> ir <i>B. parapertusis</i> , <i>Mycoplasma pneumoniae</i> ir <i>Ch.</i>	Saugoma teigiama DNR 1 m., -

Eil. Nr.	Mėginio pavadinimas ir/ar paėmimo vieta	Nuorodos paėmimui	Ėminio paėmimo priemonės	Pristatymo trukmė ir temperatūra	Ėminio laikymo trukmė ir temperatūra	Tyrimo trukmė	Pastabos	Saugojimo trukmė ir temperatūra po tyrimo atlikimo
MOLEKULINIAI BIOLOGINIAI TYRIMAI								
			mėgintuvėlis arba transportinė terpė.	val. nuo paėmimo turi būti pristatyti ištyrimui. Ėminiai pakuojami į sandarias dvigubas pakuotes.	°C (iki 24-48 val.)		<i>pneumonia</i> nustatymo tyrimams	20 °C
7.	Bronchoalveolinis lavažas (BAL)	Imamas specialiomis priemonėmis į sterilius indelius	Sterilus indelis	Paimti ėminiai laikomi ir transportuojami kambario temperatūroje ir per 24 val. nuo paėmimo turi būti pristatyti ištyrimui. Ėminiai pakuojami į sandarias dvigubas pakuotes.	Iki tyrimo pradžios +4 - (+8) °C (iki 24 val.)	1-2 d.	MERSCoV viruso nustatymo	1 m., -70 °C
							<i>Pneumocystis jirovecii</i> , <i>Cryptococcus neoformans</i> nustatymo tyrimai	Saugoma teigiama DNR 1 m., -20 °C
8.	Tepinėlis iš lytinių takų	Imamas steriliu tamponėliu, imamos lytinių takų nuogramdos.	Sterilus tamponėlis, sterilus mėgintuvėlis, Probe tec sausi paėmėjai	Paimti ėminiai laikomi ir transportuojami kambario temperatūroje ir per 48 val. nuo paėmimo turi būti pristatyti ištyrimui. Ėminiai pakuojami į sandarias dvigubas pakuotes.	Iki tyrimo pradžios kambario temperatūra (iki 1 sav.)	2-14 d.	7 lytiškai plintančių infekcijų (LPI) nustatymo tyrimas; 11 lytiškai plintančių infekcijų (LPI) nustatymo tyrimas; <i>Chlamydia trachomatis</i> ir <i>Neisseria gonorrhoeae</i> nustatymo tyrimas.	7 d., + (4-8) °C
9.	Tepinėlis iš lytinių takų	Imamas steriliu šepetėliu, imamos lytinių takų nuogramdos	Sterilus mėgintuvėlis su speciale terpe ŽPV tyrimams (Digene paėmėjai)	Paimti ėminiai laikomi ir transportuojami kambario temperatūroje ir per 48 val. nuo paėmimo turi būti pristatyti ištyrimui. Ėminiai pakuojami į sandarias dvigubas pakuotes.	Iki tyrimo pradžios +4 - (+8) °C (iki 72 val.)	2-14 d.	Žmogaus papilomos viruso (ŽPV) nustatymo tyrimai	7 d., + (4-8) °C
10.	Tepinėlis iš pūslelės	Imamas steriliu tamponėliu, imamas	Sterilus tamponėlis,	Paimti ėminiai laikomi ir transportuojami kambario	Iki tyrimo pradžios	1-2 d.	<i>Herpes simplex</i> 1/2 tipo, Herpes virusų ir enterovirusų nustatymo	1 m., -70 °C

Eil. Nr.	Mėginio pavadinimas ir/ar paėmimo vieta	Nuorodos paėmimui	Ėminio paėmimo priemonės	Pristatymo trukmė ir temperatūra	Ėminio laikymo trukmė ir temperatūra	Tyrimo trukmė	Pastabos	Saugojimo trukmė ir temperatūra po tyrimo atlikimo
MOLEKULINIAI BIOLOGINIAI TYRIMAI								
		pūslelių skystis	sterilus mėgintuvėlis, Probe tec sausi paėmėjai armėgintuvėliai su virusine terpe	temperatūroje ir per 48 val. nuo paėmimo turi būti pristatyti ištyrimui. Ėminiai pakuojami į sandarias dvigubas pakuotes.	+4 - (+8) °C (iki 24 val.)		tyrimai	
11.	Smegenų skystis	Imama į sterilų mėgintuvėlį. Smegenų stuburo skystis ar punktatas imamas aseptiškai, mėginį ima gydymo įstaigos personalas.	Sterilus mėgintuvėlis	Paimti ėminiai laikomi ir transportuojami +4 - (+8) °C temperatūroje ir per 48 val. nuo paėmimo turi būti pristatyti ištyrimui. Ėminiai pakuojami į sandarias dvigubas pakuotes.	Iki tyrimo pradžios +4 - (+8) °C (iki 24 val.) -70 °C (jei laikoma ilgiau nei 48 val.)	1-2 d.	Erkinio encefalito viruso, <i>Borrelia burgdorferi</i>	Saugoma teigiama DNR 1 m., -20 °C
							Pasiutligės viruso,	Teigiami, 1 m., -70 °C
							<i>Herpes simplex</i> 1/2 tipo, Herpes virusų ir enterovirusų nustatymo tyrimai.	Teigiami, 1 m., -70 °C
							Virusinių meningitų sukėlėjų nustatymas;	Teigiami, 1 m., -70 °C
							Bakterinių meningitų sukėlėjų nustatymas;	Teigiami, 1 m., -70 °C
12.	Seilės	Imama į sterilų mėgintuvėlį.	Sterilus mėgintuvėlis	Paimti ėminiai laikomi ir transportuojami +4 - (+8) °C temperatūroje ir per 48 val. nuo paėmimo turi būti pristatyti ištyrimui. Ėminiai pakuojami į sandarias dvigubas pakuotes.	Iki tyrimo pradžios +4 - (+8) °C (iki 24 val.)	1-2 d.	Pasiutligės viruso nustatymo tyrimai	Teigiami, 1 m., -70 °C
13.	Audiniai, cistos, cistų skysčiai, biopsinės	Imama į sterilų mėgintuvėlį, švirkštą.	Sterilus mėgintuvėlis	Paimti ėminiai laikomi ir transportuojami +4 - (+8) °C temperatūroje ir per 48 val. nuo paėmimo turi būti	Iki tyrimo pradžios +4 - (+8) °C (iki 24	1-2 d.	<i>Echinococcus granulosus</i> ir <i>E. multilocularis</i> nustatymo tyrimams	Saugoma teigiama DNR 1 m., -20 °C

Eil. Nr.	Mėginio pavadinimas ir/ar paėmimo vieta	Nuorodos paėmimui	Ėminio paėmimo priemonės	Pristatymo trukmė ir temperatūra	Ėminio laikymo trukmė ir temperatūra	Tyrimo trukmė	Pastabos	Saugojimo trukmė ir temperatūra po tyrimo atlikimo
MOLEKULINIAI BIOLOGINIAI TYRIMAI								
	medžiaga			pristatyti ištyrimui. Ėminiai pakuojami į sandarias dvigubas pakuotes.	val.)			
14.	Autopsinė medžiaga	Imama į sterilų mėgintuvėlį.	Sterilus mėgintuvėlis	Paimti ėminiai laikomi ir transportuojami +4 - (+8) °C temperatūroje ir per 48 val. nuo paėmimo turi būti pristatyti ištyrimui. Ėminiai pakuojami į sandarias dvigubas pakuotes.	Iki tyrimo pradžios +4 - (+8) °C (iki 24 val.)	2-14 d.	Pasiutligės nustatymo tyrimams	Teigiami, 1 m., -70 °C
							Gripo A/B viruso nustatymo tyrimams	1 m., -70 °C
15.	Skrepliai	Imama į sterilų mėgintuvėlį.	Sterilus mėgintuvėlis	Paimti ėminiai laikomi ir transportuojami +4 - (+8) °C temperatūroje ir per 48 val. nuo paėmimo turi būti pristatyti ištyrimui. Ėminiai pakuojami į sandarias dvigubas pakuotes.	Iki tyrimo pradžios +4 - (+8) °C (iki 24 val.)	1-2 d.	<i>Mycobacterium tuberculosis</i> nustatymo ir atsparumo RIF nustatymo tyrimai	72 val., +(4-8) °C
16.	Išmatos	Imama į sterilų mėgintuvėlį	Sterilus mėgintuvėlis	Paimti ėminiai laikomi ir transportuojami +4 - (+8) °C temperatūroje ir per 48 val. nuo paėmimo turi būti pristatyti ištyrimui. Ėminiai pakuojami į sandarias dvigubas pakuotes.	Iki tyrimo pradžios +4 - (+8) °C (iki 24 val.)	1-2 d.	<i>Clostridium difficile</i> toksinų, Norovirusų nustatymo tyrimai, Gasteroeneteritus sukeliančių bakterijų, virusų ir parazitų nustatymo tyrimai.	72 val., +(4-8) °C
17.							Hepatito A viruso (HAV) nustatymo tyrimas	72 val., +(4-8) °C
18.	Erkės	Imama į sterilų	Sterilus	Paimti ėminiai laikomi ir	Iki tyrimo	2-14 d.	<i>Borrelia burgdorferi</i> ,	Saugoma

Eil. Nr.	Mėginio pavadinimas ir/ar paėmimo vieta	Nuorodos paėmimui	Ėminio paėmimo priemonės	Pristatymo trukmė ir temperatūra	Ėminio laikymo trukmė ir temperatūra	Tyrimo trukmė	Pastabos	Saugojimo trukmė ir temperatūra po tyrimo atlikimo
MOLEKULINIAI BIOLOGINIAI TYRIMAI								
		mėgintuvėlį ar <i>eppendorf</i> tipo mėgintuvėlį	mėgintuvėlis	transportuojami +4 - (+8) °C temperatūroje ir per 48 val. nuo paėmimo turi būti pristatyti ištyrimui.	pradžios +4 - (+8) °C (iki 72 val.)		Erkinio encefalito viruso, <i>Babesia spp.</i> , <i>Anaplasma phagocytophilum</i> nustatymo tyrimams	teigiama DNR/RNR 1 m., -20 °C
19.	Grynos bakterijų kultūros	Kultūrų išsėjimui naudojamos bakterijoms augti tinkamos mitybinės terpės	Kultūros pristatomos ant selektyvių mitybinių terpių lėkštelių ar transportinėse terpėse	Paimti ėminiai laikomi bakterijų augimui tinkamoje temperatūroje ir transportuojami kambario temperatūroje gabenimui skirtame konteineryje ar pernešimui tinkamame maišelyje. Pristatymo laikas ištyrimui nėra svarbus.	Iki tyrimo pradžios +4 - (+8) °C (iki 2 sav.)	2-20 d.	Bakterijų identifikavimo, patvirtinimo, atsparumo antibiotikams koduojančių genų, bakterijų serotipo ir subtipų nustatymo bei molekulinio tipavimo tyrimams	72 val., +(4-8) °C

Informacija atnaujinta 2019-03-22.